

Л. БОЯДЖИЕВ
ДВОЙНАТА БЕТА ОТ ЛИРА

chitanka.info

Аз съм сам... Съвсем сам на тази изпепелена планета, в това радиоактивно огнище. Изпитвам особено чувство. И мисля, че никога досега земен човек не е оставал съвсем сам на цяла планета. Трудно е дори да си представиш подобна самота.

Седя в защитния купол и наблюдавам черното небе. Аз обичам далечните звезди. Те винаги са ме привличали през целия мой съзнателен живот. Тази любов всъщност е причина сега да съм тук, далеч от всичко земно, далеч от всичко, което ме е обграждало и създавало.

Тренираната ми воля е в състояние да преодолее всяка психическа депресия. Но когато чувството, че съм сам и съзнанието, че никога няма да видя себеподобните си, започват да стават физически осезаеми, се намесва жаждата ми да анализирам и опознавам.

Аз така съсредоточено проследявам развитието и детайлите на появилото се психическо състояние, че то постепенно губи остротата си и се претопява в ежедневните ми задължения. Когато се опитам съзнателно да задържа и възстановя неговото въздействие, нищо не излиза. И трябва да очаквам да се появи отново. Естествено, с помощта на волята си преставам да мисля върху него. Прехвърлям вниманието си към проблемите, които стоят пред мен. Тогава отново от гледката на околната среда чувството на самота се натрупва и избликва навън, за да ми даде възможност да търся причините и установя тяхната природа. Мисля си, че човек е великолепен, когато в него се съчетаят хармонично силата на разума и сърцето.

Аз гледам през прозрачния купол черното небе. От безкрая на пространството до мен достига светлината на звездите. Аз усещам пустотата на Великото пространство и Вечността на времето съвсем точно и осезаемо. Седя и мисля за тях. Може би някой от големите земни учени от древността също се е претопявал като мен в особената власт на Пространството и Времето и е изпитвал неизразимата радост на мислещото същество да се докосва, да попива в себе си техния чар. Но той е гледал Звездите от дъното на лазурния въздушен океан на Земята, а аз съм сам... съвсем сам тук, под защитата на купола...

В неговата тишина аз намирам средата, която ми дава възможност да мисля съсредоточено за проблемите, пред които съм изправен. Седя отпуснат в креслото. Около мен е обстановката, която обичам и която е всичко за мен: овалните и квадратни екрани ми

приличат на човешки лица, скалите на измервателните прибори с белотата си ми напомнят големи очи, а разноцветните лампички по пултовете изглеждат в здрача като игривите земни светулки, които прелитат в благоуханните летни нощи. Всичко това ми е близко, всичко това ме свързва с далечната Земя.

Ако се изправя, през прозрачния купол мога да обгърна с поглед околността. Тя се простира безмълвна, пуста. Нищо не нарушава монотонната линия на безкрайно тъжната равнина. Планетата прилича на своеобразен радиоактивен факел. Но аз избягвам да гледам навън. Там, точно на 2000 метра от защитния купол има нещо, което свива до болка сърцето ми. Само с усилие на волята си успявам да не мисля за онези неща, които станаха и поради които съм сам...

Вечно бодърстващите уреди водят непрекъснато наблюденията. Те трупат огромни количества информация и систематизират всички факти. Моята задача е да следя действието им. Но свършената електронна апаратура работи безотказно и изпълнява сложната изследователска програма.

Аз съм лекар и то психиатър — може би най-неподходящия човек за астрофизическа работа на една чужда планета. Познавам твърде слабо електрониката и кибернетиката. Ако някой уред се повреди, не бих могъл да се справя сам. Тъй като моето съществуване зависи от правилното им функциониране, аз съм задължен да ги изуча основно. Поради тази причина имам цел. Всъщност тази цел ме измъква от самотата и ми помага да бъда съсредоточен и волеви. Пред мен стоят задачи, за чието изпълнение животът ми е много кратък. Бих желал да живея дълго, за да имам възможност да изпълня всичките си планове. Но същевременно знам, че после ще се появят нови. И така е било винаги. Мисля, че това е една жажда, която е нужна за сърцето на човека, за неговия разум.

Много дни изминаха от мига, когато останах сам. Пред мен стоят години... Пред мен е моят дух, моят разум. Знам, че от Земята ще дойдат хора и ще намерят материалите с моите изследвания. Електронната апаратура ще продължава да действа, но аз няма да съществувам. Човешкият живот е кратък, за да мога да дочакам втория звездолет. Разстоянието между Земята и планетата, на която се намирам, е колосално. Десетки и десетки земни години са изминали, докато летяхме към системата на Бета от Лира, и още двойно повече

ще изминат, докато вторият звездолет се завърне. Аз ще приготвя всичко за тяхното идване. Те ще дойдат и ще намерят... Защо се страхувам да мисля за това?

Всъщност...

Експедицията се състоеше от 12 учени. Намирахме се на единствената планета, влизаща в състава на двойната звезда Бета от съзвездието Лира. В своето движение планетата винаги остава извърната с едната си страна към съставящата звезда. Ние изградихме наблюдателната станция на терминатора, откъдето имахме възможност да изследваме и двете звезди едновременно.

Бета Лира е уникална звездна система. От главната звезда към съставящата изтича поток газова материя. В движението си вследствие гравитацията той се превръща в спирала. Тази спирала воалира спектъра на двете звезди по такъв начин, че в него започват да се появяват странни особености, които стотици години са били загадка за земните учени. Ние бяхме дошли да изследваме явлението в непосредствена близост и да проверим някои от изводите на теорията за образуване на кратните звезди. Когато стъпихме на планетата, станахме свидетели на такава феерична картина, която въображението мъчно може да изгради. Съставящата звезда стоеше ниско на хоризонта и ни обливаше със своята златистожълта светлина. На диаметрално противоположната страна на хоризонта главната звезда блестеше в изумрудени тонове, а целият хоризонт се опасваше от невероятната драперия на газовия поток. В него се преливаха всички цветове — от най-дивните съчетания на зеленото до топлите, пълни с живот тонове на златистото. Равнината, където беше построена станцията, се къпеше в радостни багри.

Всички се намирахме в отлично състояние. Работата напредваше.

Спяхме в звездолета. Само един оставаше в станцията да дежури. През третия месец, когато планетата от шест дена беше навлязла в газовия поток, дойде отново моят ред. Както сега аз седях в креслото и се вслушвах в тихото пеене на уредите. Днес от черното небе блестят острите иглици на звездите, но тогава всичко беше потънало в жълта светлина. Всяка вещ, всеки прибор се превръщаше в злато, дори и ръцете ни. А напред, докъдето се простираше погледът, равнината изглеждаше като огромно златно море. Само

дискообразният звездолет се очертаваше тъмен, подобен на дърен причудлив замък.

Командирът беше взел всички предпазни мерки срещу постоянно увеличаващата се концентрация на газовия поток. Съставен от частици, натоварени с милиарди електронволта енергия, потокът можеше да причини експлозия в камерите за гориво. Всъщност конкретна опасност не съществуваше, тъй като от застъпването ми в дежурство уредите отчитаха намаляване на концентрацията. Факт, който показваше, че потокът не е хомогенен в цялото си протежение.

Докато седях и следях показанията на приборите, започна да ме обхваща някакво безпокойство. С интерес се захех да изследвам чувството си, защото концентрацията на частиците спадаше, едва забележимо, но спадаше.

Часовете течеха бавно. Спомням си как станах и отидох до магнетофона. Беше ми се доискало да послушам музика. Точно тогава прозвуча предупредителният сигнал.

Извърнах се и с един скок бях до пулта. Цифровият показалец на уреда се въртеше в обратна посока със застрашителна скорост. Плътноста на газовия поток неочаквано се повишаваше. С едно движение увеличих лъчевата защита на купола. После веднага се опитах да вляза в радиовръзка със звездолета. Започнах да изпращам мощни радиоимпулси с надеждата, че те ще пробият своеобразната завеса на газовия поток. Секундите ми се струваха часове. Разбирах безполезността на усилията си. Звездолетът мълчеше. Никой не отговаряше на призивите ми. С всяка измината секунда опасността нарастваше.

Тогава се реших на нещо друго. Застанах пред таблото, което командуваше сигналните ракети.

С обливащата ни отвсякъде жълта светлина се смесиха червените искри на ракетите. Те се пръскаха високо и изсипваха пред звездолета светлинен дъжд. Една след друга, ракета след ракета излитаха и се пръскаха, излитаха и се пръскаха...

Стоях и гледах...

Неочаквано от звездолета блесна сноп светлина... сноп зелена светлина. Три блясвания... пауза... още веднъж... Те са разбрали...

С един скок бях отново до радиото. Включих го на максимална мощност. В това беше цялата ми надежда. С най-твърдия глас, на който

бях способен, предадох: „Излетете веднага! Аз оставам тук. Излетете веднага! Няма време за губене!“

Повтарях това, докато сиянието, което се появи откъм звездолета, ме откъсна от радиото. Успях да видя за миг как дискът се понесе стремително нагоре.

Те се спасиха.

Много дни изминаха оттогава. Сега съм сам. Седя в креслото и мисля за работата, която ми предстои. Всъщност има едно особено очарование в това да завърша делото, което започнахме всички. Времето ми няма да отиде напразно. Моето съществуване ще се запълни. Аз съм учен. Не намирам нищо особено в това, че провеждам изследванията си не на Земята, а тук, на тази враждебна, чужда планета. За мисълта на човека винаги има храна. Лошото е, че съм само лекар — психиатър. Ако бях астрофизик, можех да направя интересни изследвания. Сега трябва да губя много време в изучаване на една нова за мен дисциплина. Но всъщност аз имам цял живот пред себе си.

След малко ще трябва да стана, за да се нахраня. Нямам апетит. Трябва да победя и това. Впрочем, загубих апетит от пет дена, броени по времето на далечната Земя, от момента, когато планетата излезе окончателно от газовия поток.

Промяната в обстановката беше постепенна. Жълтата бляскава светлина се замени бавно от тъмнината на космичната нощ. И сега над мен е това черно небе и звездите, звездите, които обичам...

Бях привършил обема, когато прозвуча остро предупредителният сигнал. Извърнах глава изненадан. Какво може да се появи на планетата? Екранът на обзорния локатор блестеше. Изправих се и се приближих. На матовата повърхност се появи познатият до болка диск. Нима?...

С един скок бях до пулта. През прозрачния купол се виждаше... да, виждаше се звездолетът. Той плавно се спускаше към повърхността. Стиснах зъби, за да не се отпусна като малко дете. Не можах да устоя. Рухнах в креслото.

* * *

Те излетели. Опасността била огромна. Измъкнали се от газовия поток. После легнали в орбита около съставящата звезда, за да дочакат момента, когато планетата ще се покаже от драперията на коварния газ. След това командирът на експедицията върнал звездолета...

Това е всичко.

Аз съм само лекар-психиатър и не съм съзрял елементарното решение.

Публикувано в списание „Наука и техника за младежта“, брой
9/1966 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.